

25 let Slovenije v luči AJPES

Rojstvo samostojne države, zamenjava gospodarskega sistema, izguba nekaterih trgov in vzpostavitev novih ter gospodarska kriza so zaznamovali poslovanje gospodarskih družb, kot tudi razvoj dejavnosti Agencije za javnopravne evidence in storitve (AJPES).

Po podatkih našega predhodnika, Službe družbenega knjigovodstva (SDK), je za leto 1991 računovodske izkaze predložilo 13.309 podjetij s področja gospodarstva, kar je približno 95 % vseh takratnih gospodarskih podjetij. Danes,

tnih informacij, kot tudi nove, ki jih je prinesel razvoj in spodbujanje podjetništva ter nastanek gospodarske krize. Z vodenjem poslovnega registra je AJPES postal glavni registrski organ v državi, saj se na njegovih točkah VEM registrira

Slovensko gospodarstvo se je korak za korakom vse bolj usmerjalo na tuje trge, kjer gospodarske družbe po podatkih za leto 2015 ustvarjajo že skoraj 40 % vseh prihodkov.

25 let kasneje, je gospodarskih družb približno 5-krat več. Podjetja so takrat izdelala računovodske izkaze na papirju in v tisočih tolarjev po določilih Zakona o računovodstvu. V letih, ki so sledila, smo Slovenci dobili temeljni Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1) in prve Slovenske računovodske standarde (SRS 2001) ter prevzeli novo valuto, evro. Vsi računovodski izkazi se danes AJPES predložijo elektronsko; v več kot 80 % tudi že z digitalnim podpisom.

AJPES danes glavni registrski organ v državi

AJPES kot samostojna institucija deluje od leta 2002. Naloge, ki jih opravlja, zajemajo tiste, ki jih je izvajal že bivši SDK, zbiranje in obdelava letnih poročil, statistična raziskovanja in izdelava bonite-

več kot 80 % malih gospodarskih družb in 55 % novih samostojnih podjetnikov.

Iz industrijskega v storitveno gospodarstvo

Postopoma se je gospodarstvo vse bolj orientiralo na tuje trge, kjer gospodarske družbe po podatkih za leto 2015 dosegajo že skoraj 40 % vseh prihodkov.

Zanimiva je tudi primerjava dejavnosti in strukture bilančnih postavk, iz katerih je razvidno, da smo bili še leta 1991 industrijsko obarvana družba, kjer so več kot 70 % aktive predstavljala opredmetena osnovna sredstva, na pasivni strani pa je prevladoval družbeni kapital, medtem ko naložb in obveznosti skoraj ni bilo. Podatki za leto 2015 pa kažejo, da smo prešli v trgovsko oz. storitveno obarvano go-

mag. Mojca Kunšek, direktorica AJPES

spodarstvo, kjer opredmetena osnovna sredstva predstavljajo le še dobrih 40 % aktive, kapital se je skrčil na 20 %, več kot 50 % pasive pa predstavljajo obveznosti.

Slovensko gospodarstvo je v 25 letih samostojne države zelo napredovalo, kar naj nam daje zagon pri smelem stopanju na tuje trge ter nadaljnjem nizanju uspehov. Pri tem pa je podjetnikom lahko v pomoč vrsta brezplačnih podatkov o poslovnih subjektih na portalu AJPES, kot tudi bonitetne informacije in podatki o tujih podjetjih iz mreže Evropskega poslovnega registra (EBR).

Kategorija	1991	1994	2001	2007	2015
Število gospodarskih družb	13.309	30.941	37.210	48.781	65.214
Število zaposlenih (na podlagi delovnih ur)	593.625	475.120	473.445	499.465	444.839
Prihodki (v mio eur)	-	28.148	46.681	77.960	81.781
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu (v mio eur)	-	6.567	12.181	22.245	30.257
Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v prihodkih (v %)	13,5	23,3	26,1	28,5	37,0
Neto čisti dobiček oz. čista izguba (v mio eur)	-	-239	-1.379	3.438	1.640
Neto dodana vrednost na zaposlenega (v eur)	-	13.339	22.298	33.538	41.124
Povprečna mesečna plača na zaposlenega (v eur)	-	586	870	1.191	1.504

Od leta 1991 je število gospodarskih družb v Sloveniji naraslo za petkrat.